

indeholder Budgettet heller ikke Noget om Almueskolevæsenet med Undtagelse af Oplysninger om Seminarie-Fondet og Skolelærer-Seminarierne, fordi Udgifterne til Almueskolerne undersøges af Communerne. Det har været meget vanskeligt at tilvejebringe en nogenlunde paalidelig Oversigt over hvad det danske Almueskolevæsen virkelig koster. Der ere i den Maade, hvorpaa Skole-Anordningen er gennemført, og hvorpaa Skoleplanerne ere affattede, mange enkelte Omstændigheder, som gjøre det vanskeligt at faae en klar Oversigt derover. Der er imidlertid ved en Foranstaltning, som udgik fra min Formand i Ministeriet, tilvejebragt en saadan Oversigt for Aaret 1847, men med mange Upaalideligheder i det Enkelte. I Aaret 1847 udgjorde Udgifterne til Almueskolevæsenet paa Landet 670,000 Rbd., hvortil naturligtviis kommer, hvad her ikke er optaget, men som ved Geistligheden var optaget, Indtægterne af de til Skolerne henlagte Jordlodder. For Almueskolevæsenet i Kjøbstæderne er jeg i dette Dieblik ikke istand til at angive en saadan samlet Sum.

Den 3die Post af dette Ministeriums Budget angaaer Geheimearchivet. Med Hensyn hertil vil jeg kun bemærke, at en almindelig Omordning af Geheimearchivets Personale som ogsaa af de dertil henlagte Konvinger allerede var foretagen før min Indtrædelse i Ministeriet. Jeg har ikke sat den ganske i Virksomhed. Der er antydet i Budgettet, at en Post holdes ubesat, og dertil er der saameget mere Grund, som der siden den Tid har maattet sættes i Forbindelse med Geheimearchivet et af de flere, ja jeg kunde vel sige mange Instituter, som vi have foresundet saaledes, at vi ikke kunne anerkende deres Hensigtsmæssighed og Brugbarhed, og som følge deraf ikke kunne lade dem vedblive, men desuagtet heller ikke kunne frigjøre os for de Udgifter, som vedrørte Personer, som derunder havde fast Ansættelse og altsaa havde Krav paa en Stilling, som man ikke kunde fratage dem. Til Geheimearchivet er nemlig henlagt et saakaldet genealogisk, personal-historisk Archiv, som stod i Forbindelse med Ordens-Capitulet — et Archiv af meget ringe Omfang, men som dog omfattede en Gageudgift af 1600 Rbd. De Personer, som vare

ansatte derved, ere nu anviste Arbejde ved Geheimearchivet, og en Post af de virkelig derved anordnede holdes ubesat. Forøvrigt vil Arbejdet ved Geheimearchivet i den kommende Tid stige betydeligt, hvis den Plan bringes til Udførelse, som jeg troer i alle Henseender har meget for sig. Det er den, at der fra de enkelte Ministeriers Archiver skal afgives Alt indtil et vist ikke altfor snermt Tidspunkt, for at gaae over fra de Archiver, som ere til Brug for den daglige Forretningstjeneste til det Archiv, som egentligt er at betragte som Depositum for Historien, og derved ville ogsaa de dertil henførte Personer finde tilstrækkelig Beskæftigelse. De 2 Instituter, som ere opførte, det kongelige Bibliothek og det naturhistoriske Museum, give mig i dette Dieblik ikke nogen Anledning til Bemærkninger; det skulde da være en ganske speciel Bemærkning med Hensyn til det sidste. Men i hvad jeg nu fremhæver ligger en af de Antydninger, som jeg før sagde, at man nu vilde stræbe efter. Der fandtes ved det naturhistoriske Museum 2 Mænd af anerkendt videnskabelig Dygtighed, ansatte med en Gage af 300 Rbd., en Gage, hvorfor Intet tilstrækkeligt Arbejde med Ret og Billighed kan forlanges, men de samme Mænd oppebære paa en anden Konto 500 Rbd. hver, som ikke tilfaldt dem i deres Egenkab som Embedsmænd. Denne Sum er nu overført paa Ministeriets Budget, for at det kan være vist, at de oppebære den i Egenkab af Embedsmænd, og at man derfor kan være berettiget til at fordrø Arbejde af dem; det er en Opgave, som jeg af yderste Tone, saafremt jeg i Fremtiden skal have at gjøre med denne Bestyrelse, vil stræbe efter at løse, nemlig at samle til Oversigt, hvad enhver Mand har, og ikke afsnappe hvad der er nødvendigt, men give hvad der skal gives, saaledes at det er et anerkendt Bederlag for Arbejdet i Statens Tjeneste. Dernæst kommer jeg til en Konto af en eiendommelig Art; det er Contoen til Videnskabens og Kunstens Fremme, en Konto, hvor der nødvendigviis maa kræves en vis Tiltro til Ministeriet med Hensyn til Anvendelsen af visse, iøvrigt ikke store Beløb, men til hvilke der knytter sig en Mængde Grundringer om den tidligere Administration. Under det paa denne Konto Anførte